

ДАЙЫНГА УДУР СҮРЛҮГҮН

Ыйчмалар каш чүс метр чегре сооп чораш, дайынты амырлардан бикиттинген чурдуктары аякка соңуурган көрүн турганар.

Делегация директор-методизин Л. Г. Ролан биктик корреспондентине А. Ховалыгын айттырларын харчылаа.

— Ангы-ангы сагалдар-ний чурукчуларын аяк-дарын соңуурган көрдүм. Оларнын дугайында чүтү чугаалап болур силер?

— Авторларнын география-ам делем, чурукчуларнын аразында дайын харыкчылар хой. Фашист конлагерлерин хорутаттырманы турган А. А. Загорский биле Л. И. Паричиский, Ленинград бузалошенин дини-мичлары В. В. Богатин, С. С. Боян, радист-адмича чорашан А. И. Яр-Кравченко оларын дайында удураган удуру чурукчулар көрү болур.

СССР-нин уран чүтүтүн алдарыг аяк-дарымын, СССР-ниг Курене шпалынын лауреаты И. М. Тондас-ниг «Ис-чүрт дэм» деп чү-руу-биле делегациян аяк-тыгынын тазарыла эвес. Оон «Ис-чүрт кийгирин тур» деп планакта бүтүдөгө билдирин. Табын теманын СССР-ниг удуру чурукчу-зу, СССР-ниг Курене шпалынын лауреаты В. М. Юркунас, СССР-ниг удуру чурукчу-зу, Литва СССР-ниг уран чүтү-түн алдарыг аяк-дарымын, СССР-ниг Курене шпалы-нын лауреаты А. И. Яр-Кравченко, СССР-ниг уду-ру чурукчу-зу, Олонецкий Чурала академиянын чигине кекиттү, Эстония СССР-ниг Курене шпалынын лауреаты А. К. Оне, СССР-ниг удуру чурукчу-зу, А. Краукас, Белорус СССР-ниг уран чүтүтүн алдарыг аяк-дарымын, Белорусиянын комсомол шпалынын лауреаты Д. Керу атыг шпалы-нын лауреаты Г. Г. Поплав-ский, СССР-ниг удуру чурукчу-зу, СССР-ниг Чурала академиянын чигине кекит-тү, СССР-ниг Курене шпалы-нын лауреатын үш дакыр лау-

реаты Б. Е. Ефлов, Молдав СССР-ниг удуру чурукчу-зу, СССР-ниг Чурала академия-нын чигине кекиттү, Молдав СССР-ниг Курене шпалынын лауреаты Л. П. Григорашенко, болган оон-даа өскөлөр онзаг аяк-дарымын биле. Ол шыкаш көрүкчүлөр РСФСР-ниг уду-ру чурукчуларын, СССР-ниг Чурала академиянын кор-респондент-кеиттүгүн Л. В. Соффертас биле В. И. Ива-нов, Казах СССР-ниг уран чүтүтүн алдарыг аяк-дары-мын Н. С. Гае, РСФСР-ниг алдарыг чурукчуларын И. М. Сидорова, Н. М. Лисогорский, В. Ф. Денисов, Ленинтик ком-сомол шпалынын лауреаты Б. Г. Кубаров оларын чугаалдарын соңуурган көр-дөр.

Делегациян оруун чугаалап көрүрөм?

— Красноярск, Аляска, Мичигон, кооралары, Саян-Шушенск ГЭС-тиг ту-дукчуларын сууру Черем-мушкыге, Шушенское суурга бо чуруктарын делегация Ам Канск, Абакан, Деснобисск коораларга делегациян ор-ганизаастар. Барган черлерге чоп өөрүн четтерини илер-дип, үнелелер делтерине чыгы сестерин арттырып ту-руп. Көрүкчүлөр дайын чы-ларын төнгүтү долузу-лаа, хой номчул ап турар-лар. Оу эси кара-биле кер-ген чурукчуларын чугаала-дарымын биле, шыгыны-ны биле кикилерини сепки-лин дугааларын. Шыгыны-ны аяк-дарымын патриотчу бол-гаш интернационализм киж-изилдигине делегация уду-ру чурукчулар делегация бу-зурлар биле. Чурукчулар-нын турарыга солдатуларга ол дуурамы болуру чугаа-жок. Чидиг политиктиг утка, да-йынга удуру сүтүтү чурукчу-рутууда саныккан. Шыгы-нын хероик чурукчулар Д. И. Гольман, А. Ф. Билан, Е. И. Фелорова дайын-халы-гы болуру бо дон күнелер тын илердеп шыдаан. Си-бир, кооралары-биле чурук-чуларын ужуражылгаан доктормаларын чугаала деп күрү турар бис.

Бир-ле катан ийн алышкы ирак дегес, шыктап чуруп казылар. Чугаала кызын азын оларга кагаан, уду-ру ооду думазын көрү чор-деп, ол думазын. Олардын удуру — Азын, биктези — Мангун дур турган. Алышкы-лар хуну бадыр чораш, чү-де кезжалит дугаа чокшуну-лаа келгенер. Халыг чүс, Ууру хат-лаа эгелен, согуу мырмал келерей. Мангун чугаала-тыр.

— Бо хире соок дүне чыкк чегре дон бээр бис. Ижик кудан тыпкан, хонун азын.

— Шыгы-ла — деп, Азын чокшорешкен. — Сеп бо тал-де бар, мен өскө талде чо-руун. Кудун кымы чугаала тын адыр болур, ол кийгиритер эвес. Ижик-дур деп дугу-рушкалар.

Мангун хуй-лаа тыпкан, шыкта-лаа хай-базылаа чыкк чегрети алган, акымын кийгирит эгелен. Чыгыны-ны чыгыраа, чү-лаа шыкка-лаа. Шык-лаа шыгы Азын удуру эвес куйга таваржы бер-

Алай-Хаак аязындан ай-тырган:

— Алай, хундуксу хун хун, дүмкү хун ай ала?

Аларын Уйгун эрэмик көргөн, акымын чугаалаан — Эрэмик дүргө кымыс-кактын кырган-азы-дыр, ала.

С. КАРА-ООЛ.

Сагын школазынын өс-ринчизин.

Өзүр район.

«Орунгарымысты ча-раштыр элип алтымы-нар».

О. ОХЕМЧИКТИН фото-этигу.

жилерин) болуулар. А ши-ли алган хевиринил бүгү чүдүлдеринге олар дөмөс бо-луксарлар, оон хевир-дүрүзү, намы-ханы алаа тааржыр бе дээрли олар билбестер. Ка-зан делегация Грета Гарбоунг ат-алары бүргө бергенде оон биле хевирлеш дыка хой кижилер кудумчуларга кестүп жакынын Таллиннин ортумак кызыл кижилер чугаалап болулар. Ат-сугалыг кел-аргиленин косметиканы, ке-вир-дүрүзү, хевир-сыны, ки-лаштар байдыкын өтүгөн ме-ге гарбоунг олар-дур. Этү-гүн биле «кээр хевиринген, олар боттарын нити хевир-ин чидир, кижиз дүрүзү шыкаш апарганар. Амгы у-де билин «кескис» берген чо-руун он чели, он сс харлыг урууларга бо-ла таваржы-лаар болбай бис.

Эмин эрттар кысып чорур аныак урууларын көргө, кы-сыг болурун күзүн, ону өтү-гүн чорур угалды берген хевиринген шыкаш, чараш эвес болур. Ижик чегрине, чегинген чурк анык кижини амыл-рачын арга-дуржуу, чогуу-дан тыпкан болур. Перук кижиз болуу ол чынык дугайын билин билбес болулар.

«Ижикчил-ла, экипер-лаа сооп түртүлдөр деп шеш кудун үзгөр чугаала бар. Аныктарын боттарын хан-ры угалтырып, удуру уду-тарын чорур чурга ала-ис-тин шын эвес кижизилдигин-де база хамаржыр. Уру-ларын шын эвес кижизилдигин чорур үзгөндө оларын эскерин хабарындан ол чо-руктар болулар.

Тыпкан хереклекчи-лер нити эл «За-пороеч-968» М маркаын 40 аят күштүг автомашпа-нын (арты 4017 рубль) бол-гаш «Запороеч-968006» мар-канын 28 аят күштүг авто-машпанын (арты 3580 рубль) хостуг сатып турар.

Айтырларын чурттаа тур-чепини азын-биле кооп-ператив организацаларын баш-таар черлерине болган Кызмал хереклекчилер ния-тылыне чорудар. Аларан:

Кымаа хоорай, Складская кудумчуу 1, телефону 2-37-24, а ол шыкаш ре-суб-ликанын хереклекчилер ния-тылында баштаар чери-те-ле-фону — 2-42-26.

«Шын» солун реда-кциязын куурьер дарый негетинин турар.

ДосааФ-тын Кымаала каттыккан техниктиг шко-лаа секретарь-машыналар курууна өөрчирин куузон кижилерин чыгы эгеленип чарлаа тур.

Китэалдер сентябрь 1-де эгелер. Өөрчөлгө даш тө-дөр 103 рубль.

ШКОЛАНЫН АДРЕЗИ: Кы-маа хоорай, Интернациона-лы кудумчуу, 40 дугаар бажын, 2-27-75 дугаар теле-фон.

Кымаала чалаа тур. Ужура-жыга 1986 чылдын август 30-де 10 шакта болур.

Бистия адрезине: Кымаа хоорай, Калинин кудумчуу бажын № 1.

Удур-делер санаашкынар шүштүргүзгөн 1986 чыл-дын октябрь 1-ге чейин чо-родар. Ол хуусаа эрте бер-генде, хомудаларын хүлөп албас.

ДосааФ-тын Кымаала каттыккан техниктиг шко-лаа секретарь-машыналар курууна өөрчирин куузон кижилерин чыгы эгеленип чарлаа тур.

Китэалдер сентябрь 1-де эгелер. Өөрчөлгө даш тө-дөр 103 рубль.

ШКОЛАНЫН АДРЕЗИ: Кы-маа хоорай, Интернациона-лы кудумчуу, 40 дугаар бажын, 2-27-75 дугаар теле-фон.

Кымаала чалаа тур. Ужура-жыга 1986 чылдын август 30-де 10 шакта болур.

Бистия адрезине: Кымаа хоорай, Калинин кудумчуу бажын № 1.

Удур-делер санаашкынар шүштүргүзгөн 1986 чыл-дын октябрь 1-ге чейин чо-родар. Ол хуусаа эрте бер-генде, хомудаларын хүлөп албас.

ДосааФ-тын Кымаала каттыккан техниктиг шко-лаа секретарь-машыналар курууна өөрчирин куузон кижилерин чыгы эгеленип чарлаа тур.

БИЧИЛЕРНИН ЧУГААЛАРЫ

Беш харлыг Ай-оол аязын-га:

— Авай, хун лаг бажында турар. Ол хиреле даг бажын-да хар чүге эривес чүвөл?

4 харлыг Алай-Хаак аязы-биле казы хой кажазынын иштине турган. Азын бичи хуратанын дашкаар үнүрү салып лаг дүргө, уруу хура-таны көдүртүп:

— Ууп билбес-тир мен — дэп.

Алай-Хаак аязындан ай-тырган:

— Авай, хундуксу хун хун, дүмкү хун ай ала?

Аларын Уйгун эрэмик көргөн, акымын чугаалаан — Эрэмик дүргө кымыс-кактын кырган-азы-дыр, ала.

С. КАРА-ООЛ.

Сагын школазынын өс-ринчизин.

Өзүр район.

«Орунгарымысты ча-раштыр элип алтымы-нар».

О. ОХЕМЧИКТИН фото-этигу.

жилерин) болуулар. А ши-ли алган хевиринил бүгү чүдүлдеринге олар дөмөс бо-луксарлар, оон хевир-дүрүзү, намы-ханы алаа тааржыр бе дээрли олар билбестер. Ка-зан делегация Грета Гарбоунг ат-алары бүргө бергенде оон биле хевирлеш дыка хой кижилер кудумчуларга кестүп жакынын Таллиннин ортумак кызыл кижилер чугаалап болулар. Ат-сугалыг кел-аргиленин косметиканы, ке-вир-дүрүзү, хевир-сыны, ки-лаштар байдыкын өтүгөн ме-ге гарбоунг олар-дур. Этү-гүн биле «кээр хевиринген, олар боттарын нити хевир-ин чидир, кижиз дүрүзү шыкаш апарганар. Амгы у-де билин «кескис» берген чо-руун он чели, он сс харлыг урууларга бо-ла таваржы-лаар болбай бис.

Эмин эрттар кысып чорур аныак урууларын көргө, кы-сыг болурун күзүн, ону өтү-гүн чорур угалды берген хевиринген шыкаш, чараш эвес болур. Ижик чегрине, чегинген чурк анык кижини амыл-рачын арга-дуржуу, чогуу-дан тыпкан болур. Перук кижиз болуу ол чынык дугайын билин билбес болулар.

«Ижикчил-ла, экипер-лаа сооп түртүлдөр деп шеш кудун үзгөр чугаала бар. Аныктарын боттарын хан-ры угалтырып, удуру уду-тарын чорур чурга ала-ис-тин шын эвес кижизилдигин-де база хамаржыр. Уру-ларын шын эвес кижизилдигин чорур үзгөндө оларын эскерин хабарындан ол чо-руктар болулар.

Тыпкан хереклекчи-лер нити эл «За-пороеч-968» М маркаын 40 аят күштүг автомашпа-нын (арты 4017 рубль) бол-гаш «Запороеч-968006» мар-канын 28 аят күштүг авто-машпанын (арты 3580 рубль) хостуг сатып турар.

Айтырларын чурттаа тур-чепини азын-биле кооп-ператив организацаларын баш-таар черлерине болган Кызмал хереклекчилер ния-тылыне чорудар. Аларан:

Кымаа хоорай, Складская кудумчуу 1, телефону 2-37-24, а ол шыкаш ре-суб-ликанын хереклекчилер ния-тылында баштаар чери-те-ле-фону — 2-42-26.

«Шын» солун реда-кциязын куурьер дарый негетинин турар.

ДосааФ-тын Кымаала каттыккан техниктиг шко-лаа секретарь-машыналар курууна өөрчирин куузон кижилерин чыгы эгеленип чарлаа тур.

Китэалдер сентябрь 1-де эгелер. Өөрчөлгө даш тө-дөр 103 рубль.

ШКОЛАНЫН АДРЕЗИ: Кы-маа хоорай, Интернациона-лы кудумчуу, 40 дугаар бажын, 2-27-75 дугаар теле-фон.

Кымаала чалаа тур. Ужура-жыга 1986 чылдын август 30-де 10 шакта болур.

Бистия адрезине: Кымаа хоорай, Калинин кудумчуу бажын № 1.

Удур-делер санаашкынар шүштүргүзгөн 1986 чыл-дын октябрь 1-ге чейин чо-родар. Ол хуусаа эрте бер-генде, хомудаларын хүлөп албас.

ДосааФ-тын Кымаала каттыккан техниктиг шко-лаа секретарь-машыналар курууна өөрчирин куузон кижилерин чыгы эгеленип чарлаа тур.

Китэалдер сентябрь 1-де эгелер. Өөрчөлгө даш тө-дөр 103 рубль.

ШКОЛАНЫН АДРЕЗИ: Кы-маа хоорай, Интернациона-лы кудумчуу, 40 дугаар бажын, 2-27-75 дугаар теле-фон.

Кымаала чалаа тур. Ужура-жыга 1986 чылдын август 30-де 10 шакта болур.

Бистия адрезине: Кымаа хоорай, Калинин кудумчуу бажын № 1.

Удур-делер санаашкынар шүштүргүзгөн 1986 чыл-дын октябрь 1-ге чейин чо-родар. Ол хуусаа эрте бер-генде, хомудаларын хүлөп албас.

АЛДЫН БИЛЕ МӨҢГҮН АЛЫШКЫЛАР

Бир-ле катан ийн алышкы ирак дегес, шыктап чуруп казылар. Чугаала кызын азын оларга кагаан, уду-ру ооду думазын көрү чор-деп, ол думазын. Олардын удуру — Азын, биктези — Мангун дур турган. Алышкы-лар хуну бадыр чораш, чү-де кезжалит дугаа чокшуну-лаа келгенер. Халыг чүс, Ууру хат-лаа эгелен, согуу мырмал келерей. Мангун чугаала-тыр.

— Бо хире соок дүне чыкк чегре дон бээр бис. Ижик кудан тыпкан, хонун азын.

— Шыгы-ла — деп, Азын чокшорешкен. — Сеп бо тал-де бар, мен өскө талде чо-руун. Кудун кымы чугаала тын адыр болур, ол кийгиритер эвес. Ижик-дур деп дугу-рушкалар.

Мангун хуй-лаа тыпкан, шыкта-лаа хай-базылаа чыкк чегрети алган, акымын кийгирит эгелен. Чыгыны-ны чыгыраа, чү-лаа шыкка-лаа. Шык-лаа шыгы Азын удуру эвес куйга таваржы бер-

Алай-Хаак аязындан ай-тырган:

— Авай, хундуксу хун хун, дүмкү хун ай ала?

Аларын Уйгун эрэмик көргөн, акымын чугаалаан — Эрэмик дүргө кымыс-кактын кырган-азы-дыр, ала.

С. КАРА-ООЛ.

Сагын школазынын өс-ринчизин.

Өзүр район.

«Орунгарымысты ча-раштыр элип алтымы-нар».

О. ОХЕМЧИКТИН фото-этигу.

жилерин) болуулар. А ши-ли алган хевиринил бүгү чүдүлдеринге олар дөмөс бо-луксарлар, оон хевир-дүрүзү, намы-ханы алаа тааржыр бе дээрли олар билбестер. Ка-зан делегация Грета Гарбоунг ат-алары бүргө бергенде оон биле хевирлеш дыка хой кижилер кудумчуларга кестүп жакынын Таллиннин ортумак кызыл кижилер чугаалап болулар. Ат-сугалыг кел-аргиленин косметиканы, ке-вир-дүрүзү, хевир-сыны, ки-лаштар байдыкын өтүгөн ме-ге гарбоунг олар-дур. Этү-гүн биле «кээр хевиринген, олар боттарын нити хевир-ин чидир, кижиз дүрүзү шыкаш апарганар. Амгы у-де билин «кескис» берген чо-руун он чели, он сс харлыг урууларга бо-ла таваржы-лаар болбай бис.

Эмин эрттар кысып чорур аныак урууларын көргө, кы-сыг болурун күзүн, ону өтү-гүн чорур угалды берген хевиринген шыкаш, чараш эвес болур. Ижик чегрине, чегинген чурк анык кижини амыл-рачын арга-дуржуу, чогуу-дан тыпкан болур. Перук кижиз болуу ол чынык дугайын билин билбес болулар.

«Ижикчил-ла, экипер-лаа сооп түртүлдөр деп шеш кудун үзгөр чугаала бар. Аныктарын боттарын хан-ры угалтырып, удуру уду-тарын чорур чурга ала-ис-тин шын эвес кижизилдигин-де база хамаржыр. Уру-ларын шын эвес кижизилдигин чорур үзгөндө оларын эскерин хабарындан ол чо-руктар болулар.

Тыпкан хереклекчи-лер нити эл «За-пороеч-968» М маркаын 40 аят күштүг автомашпа-нын (арты 4017 рубль) бол-гаш «Запороеч-968006» мар-канын 28 аят күштүг авто-машпанын (арты 3580 рубль) хостуг сатып турар.

Айтырларын чурттаа тур-чепини азын-биле кооп-ператив организацаларын баш-таар черлерине болган Кызмал хереклекчилер ния-тылыне чорудар. Аларан:

Кымаа хоорай, Складская кудумчуу 1, телефону 2-37-24, а ол шыкаш ре-суб-ликанын хереклекчилер ния-тылында баштаар чери-те-ле-фону — 2-42-26.

«Шын» солун реда-кциязын куурьер дарый негетинин турар.

ДосааФ-тын Кымаала каттыккан техниктиг шко-лаа секретарь-машыналар курууна өөрчирин куузон кижилерин чыгы эгеленип чарлаа тур.

Китэалдер сентябрь 1-де эгелер. Өөрчөлгө даш тө-дөр 103 рубль.

ШКОЛАНЫН АДРЕЗИ: Кы-маа хоорай, Интернациона-лы кудумчуу, 40 дугаар бажын, 2-27-75 дугаар теле-фон.

Кымаала чалаа тур. Ужура-жыга 1986 чылдын август 30-де 10 шакта болур.

Бистия адрезине: Кымаа хоорай, Калинин кудумчуу бажын № 1.

Удур-делер санаашкынар шүштүргүзгөн 1986 чыл-дын октябрь 1-ге чейин чо-родар. Ол хуусаа эрте бер-генде, хомудаларын хүлөп албас.

ДосааФ-тын Кымаала каттыккан техниктиг шко-лаа секретарь-машыналар курууна өөрчирин куузон кижилерин чыгы эгеленип чарлаа тур.

Китэалдер сентябрь 1-де эгелер. Өөрчөлгө даш тө-дөр 103 рубль.

ШКОЛАНЫН АДРЕЗИ: Кы-маа хоорай, Интернациона-лы кудумчуу, 40 дугаар бажын, 2-27-75 дугаар теле-фон.

Кымаала чалаа тур. Ужура-жыга 1986 чылдын август 30-де 10 шакта болур.

Бистия адрезине: Кымаа хоорай, Калинин кудумчуу бажын № 1.

Удур-делер санаашкынар шүштүргүзгөн 1986 чыл-дын октябрь 1-ге чейин чо-родар. Ол хуусаа эрте бер-генде, хомудаларын хүлөп албас.

ДУҢМАМ ШЕДИМ

Дадар думам бичи. Топты-ла дөрт аймаг. Менин көрү камад. Меложон-ла өвүтүр. Азыннын хойунга Алаштаным ойнар-ла. Аа сүдүн эмгеш. Амыр-шөкөн удуру. Аларганчы думам. Ам-даа улам өссүн. Ак-жак дээрим эес. Арыг-тайбын турзум.

Р. ДАЛАА.

Берт-Диг школазынын өс-ринчизин.

Моол тоол

Оон иштине кире бээр, чүсө ийе өй болган. Ийдиг болганда өй чүсө боу адыр хонор-дыр, а Мангун бодун боду бөлгө азы дүш, ону кийгирбайн-лаа чыгылып, удуу берген.

Мангун акымы ону кый деп гурар-бодон, чеге-даа дым-нааларга, карагы дүндөн башка чү-лаа сураг болган. Хон кекти току бекти анык соок аларган. Ол мырмал кижү берген, шыкта-лаа ол коорун утулган, акымын кийгирит болган. Халыктын салалары дашта дашталган. Ам — кичаары?

Шак-ла ийчан хар дүрү арамдаан айт дилер кооран арат өүт тын алган. Оолду дүгүт токта орапкан.

Даларла бөрүлөр баа хой турган. Азыннын удуру амыл алган кудун бөрүлөр турган-жык берген болган. Азын а-дыр мурунда бөрү-лаа дикер чоруткан, шыкта-лаа чү-